

Reactie op "Grofwildrasters in het bos" ¹⁾ van de zijde van "Natuurmonumenten"

Aangezien in het genoemde artikel veel aandacht wordt geschonken aan de situatie in de Imbos - waar bij het beheer met vele facetten rekening gehouden moet worden - willen wij in het onderstaande allereerst onze visie op de hier na de stormen van 1972/1973 ontstane situatie geven.

Na de stormen van 1972/1973 is uitvoerig stilgestaan bij de vraag wat te doen met de ca. 320 ha stormvlakten in de Imbos. Gekozen werd voor een opzet waarbij de Imbos - als vanouds een uitgestrekt, vrijwel gesloten bosgebied tussen twee grote heidegebieden - weer min of meer ditzelfde karakter zou verkrijgen. Bij deze keus is de aanwezigheid van roodwild medebepalend geweest. Tevens kon daarmee worden voldaan aan de herplantverplichtingen die ingevolge de Boswet zijn opgelegd voor ca. 276 ha. Kleinere stormvlakten, verspreid gelegen, behoeften echter niet te worden herbebost.

Bij de houtsoortenkeus is enerzijds gestreefd naar een grotere mate van diversiteit door het - op de relatief betere gronden - aanplanten van loofhoutsoorten zoals eik en beuk (oppervlakte ca. 64 ha), anderzijds is in verband met het in de toekomst verschaffen van voldoende dekking aan het roodwild besloten op een groot gedeelte van de her te bebossen stormvlakten groveden in verschillende plantverbanden aan te planten (oppervlakte ca. 212 ha).

Uit de ervaringen van de beheerders is bekend dat onder de omstandigheden in de Imbos wel groveden en berk zonder inrastering tot opgaande bomen kunnen uitgroeien (zij het niet tot gesloten bos), doch dit is beslist niet het geval met eik en beuk. Deze soorten worden - eenmaal geplant of spontaan opgeslagen - zodanig door roodwild aangevreten dat geen sprake is van uitgroei tot een opgaande boom, laat staan tot een opgaand bos dat kan voldoen aan de gestelde normen voor herplant ingevolge de Boswet.

Als consequentie van de gedane keuzen werd besloten tot het inrasteren van de 64 ha met loofhout te herplanten oppervlakten, waarbij ook delen grove-

den werden ingerasterd (ca. 98 ha) om - bij de toegepaste ruime plantverbanden - te profiteren van de dan doorgroeiende natuurlijke opslag van eik en beuk. Hierdoor kan een opgaand, meer gemengd bostype worden verkregen, dat ook beter in de behoeften van het roodwild kan voorzien dan pure grovedennenbossen. De rasters (voor in totaal 162 ha) worden gesubsidieerd door het Staatsbosbeheer na overleg met Faunabeheer.

Uiteraard betekenen rasters een beperking van de levensruimten van het roodwild; daarbij is er echter vanuit gegaan dat - bij de gedane keuze voor een min of meer gesloten, opgaand bosgebied - op den duur na het verwijderen van de rasters ook voor het roodwild een betere situatie wordt verkregen. Overigens is de voedselsituatie voor het wild in de Imbos - vergeleken met de toestand van voor de stormen en rekening houdend met de in te rasteren terreingedeelten - verbeterd door de vele, zij het kleinere stormvlakten met natuurlijke opslag van o.m. grassen en berk, waarvoor geen herplantverplichting is opgelegd.

De instandhouding van het roodwild loopt onzes inziens dan ook geen gevaar door het aanbrengen van de geplande rasters. De situatie is eerder zodanig dat de roodwildstand nauwlettend in het oog moet worden gehouden en gereguleerd ter voorkoming van een te sterke uitbreiding van de populatie. Daarenboven zij vermeld dat aanvullende maatregelen zijn genomen door nieuwe rustgebieden in te stellen.

Ter aanvulling op hetgeen hierboven naar voren is gebracht over de mogelijkheden die in de Imbos aanwezig zijn om opgaand bos tot ontwikkeling te laten komen, kan worden opgemerkt dat de natuurlijke opslag van berk slechts op een enkele plaats in een zodanige dichtheid aanwezig is, dat op de betreffende kleine vlakten wellicht een min of meer gesloten opgaand bos zal kunnen ontstaan dat voldoet aan de herplantverplichtingen.

Na gesprekken met vertegenwoordigers van de Vereniging tot behoud van het Veluws Hert en de Vereniging wildbeheer Veluwe, is afgezien van het

¹ Zie NBT nr. 4, 1977 pp. 181-184.

inrasteren van de nog uit te voeren aanplanten waardoor de in te rasteren en ingerasterde oppervlakte van oorspronkelijk 162 ha nu tot 87 ha beperkt wordt. Of door het achterwege laten van deze rasters hier gemengde grovedennen/loofhoutbossen zullen ontstaan zal de tijd moeten leren.

Met het bovenstaande is allereerst getracht een bijdrage te leveren aan de meningsvorming over de beheersproblematiek van gebieden als de Imbos. In het artikel "grofwildrasters in het bos" zowel als in het voorgaande wordt op verschillende plaatsen ook gerefereerd aan een factor waarmee niet alleen bij situaties als de onderhavige maar bij het beheer van zeer vele bossen rekening gehouden moet worden, nl. de in de Boswet opgenomen herplantplicht.

Wij gaan ervan uit dat de voor een (bos)gebied geformuleerde doelstelling bepalend is voor het te voeren beheer. Wanneer deze doelstelling niet in de eerste plaats op produktie is gericht rijst de vraag in hoeverre de herplantplicht en de daarbij passende procedures en termijnen maatgevend dienen te zijn bij inrichting en beheer. Wellicht dat redactie en lezers hierin stof vinden om in komende afleveringen van dit tijdschrift hun visie te geven.

Najaarsbijeenkomst Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging

Dit jaar zullen huishoudelijke vergadering en excursie op één dag plaatsvinden en wel op *14 oktober 1977*. De excursie wordt gehouden op Schovenhorst.

Besloten is de excursie naar Duitsland in mei 1978 te houden.

Persbericht Ministerie van Landbouw en Visserij

Investering bij herbebossing vaak nodig ter voorkoming van wildschade

In het nationale park Veluwezoom, met name in de Imbosch, worden honderden hectaren stormvlakten herbebost, waarbij in vele gevallen aan inrastering niet is te ontkomen. Dit betekent dat voor een aantal jaren het leefgebied van het roodwild wordt beperkt en grote gebieden aan de recreatie worden onttrokken, maar dat te zijner tijd na het verwijderen van de rasters een betere situatie zal zijn verkregen. Dit o.m. antwoordt minister mr. A. van der Stee (landbouw en visserij) mede namens zijn ambtgenoot van cultuur, recreatie en maatschappelijk werk, mr. H. W. van Doorn, op schriftelijke vragen van de Tweede Kamerleden, de heren Tuijnman en Waalkens.

De bewindsman wijst er hierbij op dat de voedselsituatie voor het wild in de Imbosch, als die wordt vergeleken met de toestand van vóór de beide stormen, gunstig beïnvloed is door de vele, weliswaar kleine, stormvlakten met een natuurlijke vegetatie van onder meer grassen en berk, ten aanzien waarvan herbeplanting niet in het voornemen ligt.

Met een bedrag van f 123.480,— is de aanleg van 12.472 strekkende meter hertenraster gesubsidieerd

in het kader van de regeling van het departement van landbouw en visserij ten behoeve van het herstel van stormvlakten. Het motief voor dit subsidie is geweest, dat in deze stormvlakten ook bij een lage wildstand ernstige schade aan de kwetsbare beplantingen te verwachten is. De Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland heeft daarenboven rasters opgericht buiten het kader van de genoemde subsidieregeling.

Na de stormen van '72 en '73 heeft de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland gekozen voor een opzet waarbij de Imbosch - vandoord een vrijwel gesloten bosgebied - weer ditzelfde karakter zou verkrijgen. De belangen van de houtproduktie - die overigens in de meeste gevallen zeer wel kunnen samengaan met die van natuurbehoud en recreatie - hebben hierbij niet voorop gestaan.

Tenslotte verklaart minister Van der Stee dat van de zijde van het Staatsbosbeheer en van de directie Faunabeheer van zijn departement reeds enige tijd overleg gaande is met de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten over de onderhavige inrastering. Naar hij verwacht zal een oplossing worden gevonden, waarbij voor het hertenbestand voldoende ruimte en voedsel wordt zeker gesteld en tevens een verantwoorde herbebossing tot stand komt.